

Interne memo

Aan Jacoline Hartman
Van Brigitte Oosterbaan - van Lint
Datum 14 november 2022
Onderwerp Stikstofdepositie Kerkstraat 25-27 Geldermalsen
Djuma-kenmerk GZDGBW93601/733277

Memo stikstof Kerkstraat 25-27 Geldermalsen

Inleiding

Per 1 juli 2021 werd de bouwvrijstelling voor stikstof ingevoerd. Daardoor was het niet langer nodig om de stikstofdepositie van tijdelijke activiteiten (de bouw, sloop en de aanleg) te berekenen in het kader van de toets aan Wet Natuurbescherming.

Deze bouwvrijstelling is geregeld in **artikel 2.9a van de Wet Natuurbescherming (Wnb)** en **artikel 2.5 van het Besluit natuurbescherming (Bnb)**. Deze artikelen zijn op 1 juli 2021 in werking getreden met de wet Stikstofreductie en natuurverbetering.

Deze regeling komt/kwam erop neer dat de stikstofdepositie die wordt veroorzaakt door een aantal specifiek aangewezen activiteiten van de bouwsector niet meer afzonderlijk hoeft te worden onderzocht en te worden beoordeeld. De wetgever heeft in de toelichting bij deze wetswijziging gemotiveerd waarom de partiële vrijstelling is ingevoerd.

Uitspraak 2 november jl.

In de Portho uitspraak van 2 november 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:3159) oordeelt de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat de bouwvrijstelling in strijd is met het Europese recht.

Samengevat komt de Afdeling tot dit oordeel op grond van toets van de partiële bouwvrijstelling aan artikel 6 van de Habitatrictlijn en de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie over artikel 6 van de Habitatrictlijn. De hiervoor beschreven motivering van de bouwvrijstelling verdraagt zich volgens de Afdeling niet met de eisen die het Europese Hof op grond van artikel 6 van de Habitatrictlijn stelt. De Afdeling merkt deze motivering aan als een zogenoemde voortoets.

Het criterium bij een voortoets is of er significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied op voorhand op grond van objectieve gegevens kunnen worden uitgesloten. De beoordeling is op een hoger schaalniveau uitgevoerd en voor de Afdeling staat daardoor niet buiten twijfel dat significante effecten voor een of meer Natura 2000-gebieden kunnen optreden.

En verder wordt in de tussenuitspraak geoordeeld dat artikel 2.9a van de Wnb en artikel 2.5 van de Bnb voortaan buiten toepassing moeten worden gelaten wegens strijd met artikel 6 van de Habitatrictlijn. In de media werd – in de aanloop naar deze uitspraak – al gevreesd voor een dergelijk oordeel en werd gesteld dat dit tot een bouwstop zou leiden.

Om die reden heeft de Afdeling in de uitspraak opgemerkt dat het niet zo is dat er op dit moment een algehele bouwstop geldt.

Net als in de situatie van VOOR de bouwvrijstelling, blijft het volgens de Afdeling mogelijk om voor een plan of project een zogenoemde voortoets uit te voeren en – zo nodig – een passende beoordeling te maken. Daarnaast kan voor projecten van groot openbaar belang toestemming worden gegeven als daarvoor geen alternatieven zijn en de natuurschade gecompenseerd wordt.

Gevolgen van deze uitspraak?

Bouwvrijstelling voor het bouwen, slopen of aanleggen (aanlegfase) is niet meer van toepassing. Deze is voor de beoordeling van de Kerkstraat 25-27 te Geldermalsen dus niet beoordeeld. Voor de gebruiksfase gold deze vrijstelling niet en hiervoor heeft wel een beoordeling plaatsgevonden.

Kerkstraat 25-27 Geldermalsen

Betreft het oprichten van een 1 commerciële ruimte met woning. Betreffende locatie is op ca. 6 km afstand van een natura 2000 gebied gelegen.

Parallel aan de Kerkstraat is onlangs een nieuwbouwproject gerealiseerd waarbij er 10 appartementen en 2 commerciële ruimtes zijn gerealiseerd. Het gaat hier om de Herman Kuijkstraat 44 Geldermalsen. Herman Kuijkstraat 44 te Geldermalsen is gelegen tussen de Kerkstraat 25-27 en het natura 2000 gebied.

Voor dit grotere bouwplan is zowel de tijdelijke stikstofdepositie bij de aanlegfase als in de gebruiksfase berekend. In de aanlegfase was er tevens sprake van het slopen van een bestaand pand.

Uit deze aanlegfase berekening kwam de uitkomst op 0,00 mol/ha.

Conclusie:

Gezien de uitgevoerde Aerius berekening waarbij de tijdelijke stikstofdepositie bij de aanlegfase is berekend voor een groter bouwplan, die dichterbij de natura 2000 gebied is gelegen, waarbij tevens sprake was van het slopen van een pand, en hierbij de uitkomst 0,00 mol/ha was. Kunnen we met zekerheid concluderen dat voor de aanlegfase van het bouwplan aan de Kerkstraat 25-27 te Geldermalsen, waarbij het enkel en alleen gaat om het oprichten van 1 pand, het effect zo minimaal, zo klein is, aangezien dit zo kort aanwezig is, ook hier de uitkomst op 0,00 mol/ha zal zijn.

Voor de gebruiksfase van dit plan heeft een berekening plaatsgevonden, hierdoor kan het bestemmingsplan worden vastgesteld.

Bij het indienen van de omgevingsvergunning zal de berekening voor de aanlegfase moeten worden ingediend, op basis van de dan geldende aerius calculator.